

Regeringskansliet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L5@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende utkast till lagrådsremiss Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

Ert dnr Ju2020/02657/L5

Helsingborgs tingsrätt har anmodats att yttra sig över rubricerat utkast och får med anledning av detta anföra följande.

Tingsrätten har tidigare yttrat sig över betänkandet Slopad straffrabatt för unga myndiga (SOU 2018:85) och då angett att tingsrätten inte anser att det finns tillräckliga skäl för att slopa straffrabatten för unga lagöverträdare. Tingsrätten, som vidhåller den uppfattningen, har följande synpunkter på de nu framlagda förslagen.

Ungdomsreduktionen slopas vid straffmätning för allvarliga brott med ett minimistraff på fängelse ett år (avsnitt 5.1)

Utkastets förslag innebär att ungdomsreduktionen för unga myndiga slopas vid straffmätningen för brott med ett minimistraff på fängelse ett år. Tingsrätten instämmer i bedömningen att den föreslagna metoden för att avgränsa vilka brott som ska undantas från tillämpningen av ungdomsreduktionen är den mest lämpliga. Att dra gränsen vid ett minimistraff på ett år innebär bland annat att rån som utgör en stor del av den allvarliga brottslighet som begås av unga

myndiga kommer att straffmätas fullt ut vilket ligger i linje med de syften som föranlett lagstiftningsärendet.

Med detta sagt vill tingsrätten framhålla att den föreslagna lagstiftningen kan komma att medföra tillämpningsproblem och leda till att gärningar med samma straffvärde inte behandlas lika. Till exempel kommer ungdomsreduktionen att tillämpas på flerfaldig brottslighet och på vissa allvarliga gärningar som exempelvis grov kvinnofridskränkning där det samlade eller enskilda straffvärdet överstiger ett år medan minimistraffet för de enskilda gärningarna understiger denna gräns. Däremot kommer ungdomsreduktion inte att tillämpas vid exempelvis rån, som har ett minimistraff på ett år, trots att straffvärdet i det aktuella fallet inte behöver skilja sig från de förstnämnda exemplen. Sådana inkonsekvenser vid straffmätningen kan uppfattas som orättvisa och godtyckliga.

Som tingsrätten framfört i sitt tidigare yttrande kan frågor om tillämpningen av bestämmelsen i 29 kap. 3 § första stycket 3 brottsbalken komma att aktualiseras i fler fall än i dag om förslagen genomförs. Till skillnad från en generell ungdomsreduktion kan en ökad tillämpning av bestämmelsen i 29 kap. 3 § första stycket 3 brottsbalken leda till en splittrad praxis.

Ingen särbehandling vid påföljdsvalet (avsnitt 5.3)

I utkastet föreslås att det inte längre ska krävas särskilda skäl för att döma unga myndiga till fängelse. Som skäl anförs bland annat att om kravet skulle kvarstå kan en osäkerhet uppstå vid påföljdsvalet för brott där ungdomsreduktionen föreslås avskaffas. Till skillnad från vad som anförs i utkastet anser tingsrätten att det ovan nämnda inte utgör skäl för förändring eftersom det redan i dag finns situationer där straffmätningens värde för unga myndiga uppgår till ett års fängelse och där den aktuella frågan om val av påföljd hanteras enligt gällande regler. Dessutom kommer förslaget att få konsekvenser även för brott som fortfarande

ska omfattas av ungdomsreduktionen. Om brottets art eller den dömdes återfall utgör skäl för fängelse kan det antas att fängelse i högre utsträckning än i dag väljs som påföljd om det påföljdsvalet inte längre kräver särskilda skäl. Det kan ifrågasättas om en sådan effekt är önskvärd. Mot bakgrund av ovanstående anser tingsrätten att en slopad särbehandling vid påföljdsvalet för unga lagöverträdare kan få negativa effekter samtidigt som den inte framstår som nödvändig för att åstadkomma de åsyftade förändringarna.

Konsekvenser av förslaget (avsnitt 9)

Tingsrätten instämmer i Domstolsverkets och Malmö tingsrätts bedömningar i yttranden över betänkandet Slopad straffrabatt för unga myndiga (SOU 2018:85) att förslaget kommer att innebära ett ökat antal häktade. Tingsrätten befarar därför att förslaget kommer att innebära betydligt högre kostnader än vad som redovisats i utkastet.

I detta ärende har lagmannen Ylva Norling Jönsson (ordförande) beslutat. I handläggningen har även rådmännen Annika Friberg, Jonas Österlund och Dick Peter Hartman samt tingsnotarierna Felicia Montan (föredragande) och Ulrika Sanded (föredragande) deltagit.

Ylva Norling Jönsson

Felicia Montan

Ulrika Sanded